

С Т А Н О В И Щ Е

от: проф.д-р Евгения Николова Коцева

по: процедурата за придобиване на научна и образователна степен „доктор” в научна област 3. Социални стопански и правни науки; професионално направление Право, докторска програма „Наказателен процес”, с кандидат Петя Константинова Хаджийска

до: научното жури по защита на дисертационния труд

ПОЧИТАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Със заповед на Ректора на ПУ”Паисий Хилендарски” съм определена за член на журито, в изпълнение на което представям следното становище:

Петя Хаджийска е завършила право като редовен студент в Юридическия факултет на ПУ”П.Хилендарски” с отличен успех от семестриалното следване и държавните изпити. Понастоящем работи като адвокат по наказателни дела в състава на адвокатската колегия в гр.Пазарджик. Зачислена е за задочен докторант по „Наказателен процес” след успешно проведен конкурс, с научен ръководител проф.Иван Сълов и тема за дисертационен труд „Неправораздавателни наказателни съдебни производства”. Работата е написана и представена в катедра „Наказателно-правни науки” в срок от две години и половина. Хаджийска е отчислена с право на защита по действащия правен ред, работата е одобрена на заседание на катедрата и насочена за публична процедура по защита.

Предвид на нормативно установените изисквания е разработено едно завършено дисертационно изследване върху актуална за дейността на правораздавателния съд тема, отнасяща се до неправораздавателните процедури по НПК, в които с решаваща компетентност е ангажиран съд. Става дума за материя, която е наситена с множество стари и нови проблеми, някои и до ден днешен нерешени от законодателя по задоволителен начин. Поради това самата тема предполага изследователска смелост и поемане на възможни трудности в хода на научното изследване, които в крайна сметка са успешно преодоленни от автора.

Структурно изложението съдържа три глави и уводни бележки. Диалектически последователно са разгледани няколко групи въпроси: обща характеристика на неправораздавателната дейност на съда, неправораздавателните производства в досъдебното производство и в съдебната фаза на наказателния процес и с особено внимание върху привеждането в изпълнение на влезли в законна сила съдебни актове. Известно е, че въпреки монографията на акад. Ст. Павлов от 1974г. привеждането в изпълнение все по-често се разглежда като извънпроцесуална, административна дейност, цялостно или частично. Съдържанието на трите глави изчерпва предмета на научното изследване. Задачата на анализа е насочена към даване на по-пълно и разнопосочно разглеждане на неправораздавателната дейност на съда, особено след промените на наказателно-процесуалната система от 1992г. и реформата от 1999г. Тук следва да се има предвид, че някои съдебни процедури са уредени в специални закони, какъвто е Закона за специалните разузнавателни средства от 1997г. – досежно искане и даване на съдебно разрешение за използване на СРС за нуждите на наказателни производства. Цел на дисертацията е да се даде перспективата в развитието на този важен институт, предвид правилото на чл.7, ал.1 НПК.

В работата са проучени достъпните литературни източници от значение за дисертацията. Посочени са и решения на Върховния съд и Върховния касационен съд по тези въпроси. Без никакво съмнение Петя Хаджийска ни представя едно пълно и многопластово изследване, което третира проблеми на българската наказателнопроцесуална система с подчертана важност. Така е, защото неправораздавателните процедури всъщност създават благоприятни условия за осъществяване на правораздаването, разглеждането и решаването на наказателни дела. В последните повече от две десетилетия реформата на НПК е насочена предимно към промени в досъдебното производство и доказването. Съдебните производства като цяло са класически, консервативни по своя характер и трудно се поддават на чести изменения и допълнения, в много случаи експериментални, с прилагане в законодателството на метода на опита и грешката.

Прегледът на дисертацията показва, че са постигнати необходимите за защита на дисертационен труд положителни резултати - способност за определяне и изследване на важни за обективното право институти, овладян понятиен апарат, възможност да се борави с диалектическия метод на изследване и правилна

методология, умение за самостоятелна научна работа. Това е довело до положителни и приносни моменти в труда:

- за първи път се изследват комплексно неправораздавателните съдебни производства по НПК;

- обследван е цялостния правен режим на неправораздавателните съдебни производства, какъвто преглед досега не е правен в юридическата ни литература в обема на монографично изследване, а също и значението им за реализиране на задачите на НПК;

- изтъкнати са най-съществените проблеми, които стоят пред съдилищата, особено в досъдебното производство;

- дадени са състоятелни препоръки по посока на това неправораздавателните производства да бъдат в по-тясна диалектическа връзка с правораздаването като най-висша форма на прилагане на закона;

- формулирана е успешна докторантска теза, която авторът успява да докаже със своето изследване и това му позволява да достигне до оригинални изводи;

- въз основа на извършената работа са направени предложения за оптимизиране на правната рамка.

Работата дава основание и за някои критични бележки:

- не всички глави и раздели са добре балансирани, което вероятно е продиктувано от различния обем на правната материя;

- било е възможно да се даде повече практика на Върховния касационен съд и на Съда в Страсбург, понеже стандарта на чл.6 „Справедлив процес” на ЕКПЧ се отнася не само до същинското правораздаване.

Бележките засягат отделни положения в дисертационния труд и отстъпват на дадените положителни резултати от автора.

Дисертацията е написана в резултат на упорита работа и добросъвестни усилия в областта на научния анализ. Достигнатите изводи в повечето случаи са добре аргументирани и представляват основа за състоятелни промени в законодателството и в процесуалната практика.

Предвид на посоченото може да се направи следното

ОБЩО ЗАКЛЮЧЕНИЕ :

Представената ни за защита дисертация „Неправораздавателни наказателни съдебни производства” съдържа достатъчно успешни научни решения и необходимите приносни моменти от теоретико-

приложен характер. Това предоставя необходимите основания да ѝ бъде дадена положителна оценка и да се предложи на научното жури да предприеме съответните действия по присъждане на образователната и научна степен „доктор” на Петя Константинова Хаджийска в професионалното направление 3.6. Право, област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, специалност „Наказателен процес”.

11.06.2016г.

Проф.Евгения Николова Коцева